

Paul Edwards esitti kymmenen kohdan ohjelman työn sosiologisen tutkimuksen kehittämiseksi. Hänen näkemyksenä mukaan tutkimuksessa pitää (1) kunnioittaa historiaa ja sen jatkuvuutta myös uusissa ilmiöissä. Monet asiat ovat kompleksisia ja hyvin monitahoisia, mutta sosiaalitieteellisen tutkimuksen (2) pitäisi päästä yksityiskohdista taakse ja (3) kehitellä tulkintakehyksiä ja typologioita. Edelleen (4) vähän tutkitut aihepiirit ovat hyvin kohteita testata tulkintakehyksiä. Työn sosiologioiden pitäisi pyrkiä (5) kansainvälisiin vertailuihin ja (6) mikron ja makron välisten yhteyksien kehittelyihin. Silti (7) paneutuminen konkreettisiin asioihin on aina suotavaa, mutta silti on syytä olla (8) uskollinen tutkimuksen ydinteorialle. Tutkimuksen edistämiseksi olisi syytä (9) ottaa käyttöön enemmän laadullisia menetelmiä, kuten etnografiaa ja narratiiveja ja (10) tehdä työn sosiologiaa vetovoimaiseksi myös uusien tutkijoiden näkökulmasta.

Yhteenvetoja seuranneessa loppukeskustelussa Raimo Blom korosti sellaisten muutosteoreettis-

ten lähestymistapojen kehittelyä, jossa työelämän muutoksia tarkastellaan yhtäaikaaisesti monella eri tasolla. Lisäksi on huomattava, että eräät maat kuten USA organisoiivat työelämäänsä sotatalouden valitessa. Eddie Andersen (University of Durban) painotti, että monet työn sosiologian tutkimuskäytännöt liittyvät suurten yritysten toiminnan ja työntekijöiden tutkimukseen Pohjoisessa. Kolmannessa maailmassa suurelle osalle ihmisiä keskeinen kysymys on kuitenkin, kuinka pysyä hengissä. Täytyy problematisoida itsestään selvyttä, mitä "työllä" tarkoitetaan. "Työ" pitäisi ymmärtää mahdollisimman laajana ilmiönä, jolla ihmiset hankivat tavalla tai toisella elantonsa.

Keskustelun kuluessa todettiin monella suulla työn sosiologian marginalisoituneen sosiologian kentässä, ja siksi nostettiin myös esille kysymys, olisiko aika alkaa julkaista työn sosiologista aikakauslehteä.

4. Suomalainenkin työn sosiologi voi monesti tuntea itsensä marginaali-

soiduksi sosiologian kokonaisuudessa. Symposium osoitti kuitenkin selvästi, että Suomessa tutkitaan monia aiheita, joita pidetään kansainvälisesti tärkeinä. Koko lähtökohta, työpaikkataso, ja siihen liittyen tapaustutkimukset ovat yksi suomalaisen työn sosiologian oma alue. Lisäksi suomalainen työn sosiologia on metodisesti monipuolista ja analyysissa toimijuus jossakin ei työntekijä-kansalaisuus, sukupuolistavat käytännöt ja kulttuuriset näkökulmat ovat myös vahvasti mukana. Vertaileva ote toisi osaltaan mukaan kaivattua teoreettista kehittelyä, joka työn sosiologian tutkimuksen edistämiseksi ja muutosprosessien käsitteellisessä jäsentämisessä on välttämätöntä. Lisäksi symposiumin keskustelut osoittivat, että Suomessa on tiivistämisen varaa työn sosiologian, organisaatiotutkijoiden ja liiketaloustieteilijöiden vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä.

Symposiumin papereista ainakin osa julkaistaan Work and Occupations -lehden erikoisnumerona lähitulevaisuudessa.

Päivi Korvajärvi

HÄJÄNÄISESTÄ VERKOSTOSTA JÄRJESTÄYTYNEEKSI TIEDEYHTIÖKSI
Työelämän tutkimusyhdistyksen aloittaa. Yhdistys on tarkoitettu alan tutkijoille ja tutkimustietoa käyttäville työelämäammattilaisille.

Hallitusohjelmassakin on tavoitteena, että 'työelämän tutkimus- ja kehittämistoiminnan koordinoimista ja verkostoitumista tehostetaan'. Tutkimusmaailman, työpaikkojen ja poliittisten päätöksentekojärjestelmän yhteistyö ja vuorovaikutus on nähty kansalliseksi menestystekijäksi. Työelämän tutkijoiden vastaus tähän haasteeseen on järjestäytyminen nyt kun Työpoliittinen yhdistys uudistuu Työelämän tutkimusyhdistykseksi. Poikkitieteellisen tutkijayhteisön pitää olla riittävän organisoitunut, jotta se voisi kantaa vastuunsa yhteistyön osapuolena.

Eihän pelkkä verkostoituminen ole menestyksen avain. Verkostoissa voi levitä myös tietämyksen pinta-ala, tutkimuspalvelujen tuotemarkkinointi ja etujärjestöjen viestintä, joiden nimenomaan pitää pitääkin korostaa esittäjälleen myön-

teisiä näkökulmia. Tutkijoiden yhteisön tehtävä menee pidemmälle. Yhteisön velvollisuutena on myös ylläpitää tutkimuksen ja tiedon hyväksikäytön ammattietiikkaa sekä määritellä laadun kriteereitä.

Vakiintuneen aseman saaminen vie pitkän ajan ja vaatii tieteelliseltä yhdistykseltä ja ammattikunnalta kestävää sitoutumista. Monet meistä ovat jäseniä jo sadan vuoden ikään ehtineissä tieteellisissä ja ammatillisissa organisaatioissa. Myös työelämän alueella tutkijoiden yhteisö voi rakentaa kestävää sosiaalista pääomaa.

Työelämän tutkimusyhdistyksen näkyvyyttä lisätään alusta pitäen uusiutuneella lehdellä. Työelämän tutkimusyhdistyksen tulee järjestää myös alan seminaareja, vaikka yhdistys ei pyri kaupallisella toiminnalla kilpailemaan jäsentensä kanssa. Jäsentoiminta auttaa pysy-

mään alan kehityksestä ajan tasalla.

Työelämän tutkimusyhdistyksen poikkitieteellinen. Työtiede ei ole selkeästi rajattu, työelämän asiat kuuluvat monien tieteellisten seurojen aihepiiriin. Työelämän tutkimusyhdistyksen edustama poikkitieteellisyys tukee monipuolista ammatillisuutta. Voimme tulkita tieteellisuuden samaan tapaan kuin esim. Duodecim-seura, jonka keskeinen tehtävä ei ole lääketieteen vaan lääkärin osaamisen ja käytännön työn kehittäminen.

Työelämän tutkimusyhdistyksen sääntöjen kohderyhmää kuvaava sana 'työelämäammattilainen' velvoittaa yhdistystä korostetusti ottamaan huomioon myös sen jäsenkunnan, jolla on tutkimustietoon tiedon tarvitsijan ja hyväksikäyttäjän rooli. Ammatillisesti lukeutuvat myös tutkimusten ra- hoituksesta päättävät.

Pertti Linkola